

„Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy”

INFORMATOR BUDŻETOWY GMINY ŻURAWICA

GMINA
FAIR PLAY
2005

Gmina Żurawica otrzymała tytuł „Przejrzystej Gminy”. W niniejszej publikacji przedstawiamy Państwu informator budżetowy Gminy Żurawica. Celem tego przedsięwzięcia jest przybliżenie wszystkim mieszkańcom źródeł dochodów, a przede wszystkim sposobów wydatkowania gminnych pieniędzy. Chcemy, aby sprawy związane z budżetem naszej gminy, były dla wszystkich mieszkańców dostępne, jasne i przejrzyste.

Żurawica 2006

Co to jest „Budżet Gminy”?

Budżet to roczny plan działalności finansowej gminy. W budżecie zestawia się przewidywane dochody i wydatki związane z działalnością gminy. Określa się wysokość kwot na poszczególne zadania i dziedziny życia gminy. Budżet gminy jest aktem prawnym, którego projekt przygotowuje wójt, a uchwała na każdy rok kalendarzowy rada gminy.

Co oznaczają pojęcia związane z budżetem?

subwencje – bezzwrotna kwota pieniędzy przeznaczana z budżetu państwa dla gminy. Subwencje mają na celu wyrównywania niewystarczających dochodów własnych gminy. Otrzymane z budżetu państwa subwencje ogólne mogą być swobodnie wykorzystywane.

udziały w podatkach dochodowych (CIT i PIT) – podatki (od dochodu) płacone przez mieszkańców i firmy wpływają w całości najpierw do budżetu państwa, a następnie są dzielone i ich część trafia do budżetu gminy.

dotacje – pieniądze otrzymywane przez gminę na realizację zadań zleconych oraz na dofinansowanie zadań własnych.

zadania zlecone - są to zadania wykonywane przez gminę, które są zlecone przez organy wyższego rzędu. Do zadań zleconych należy np.: pomoc społeczna, część kosztów utrzymania administracji.

dochody z podatków i opłat – są to pieniądze wpływające do kasy gminnej w związku z obowiązkowymi opłatami określonymi przez państwo w ustawach lub lokalnie przez radę gminy. Należą do nich np.: podatek od nieruchomości, od środków transportowych, leśny, rolny, od spadków i darowizn, opłaty skarbowe.

dochody majątkowe – kwoty uzyskiwane ze sprzedaży lub udostępnienia majątku gminy, np.: ze sprzedaży gruntów, budynków, lokali, z wpływów za dzierżawę, najem, użytkowanie wieczyste.

pozostałe dochody – to pieniądze z opłat ustalonych przez radę gminy za usługi świadczone przez jednostki samorządowe, np.: opłaty za wydane zezwolenia, odsetki od kwot zgromadzonych na kontach bankowych, odsetki naliczane od nieterminowych wpłat z tytułu podatków itd.

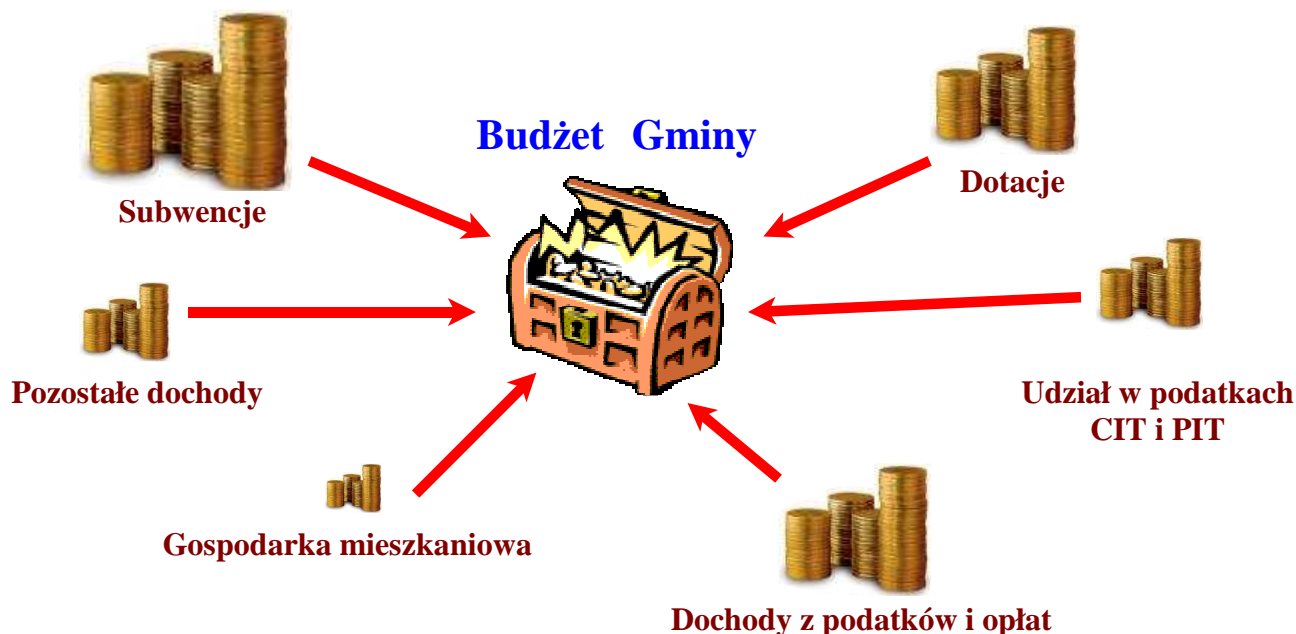
nadwyżka budżetowa - kwota, o którą wpływy do budżetu przewyższają wydatki poniesione w danym okresie rozliczeniowym.

deficyt budżetowy - kwota, o którą wydatki z budżetu przewyższają dochody budżetowe poniesione w danym okresie rozliczeniowym.

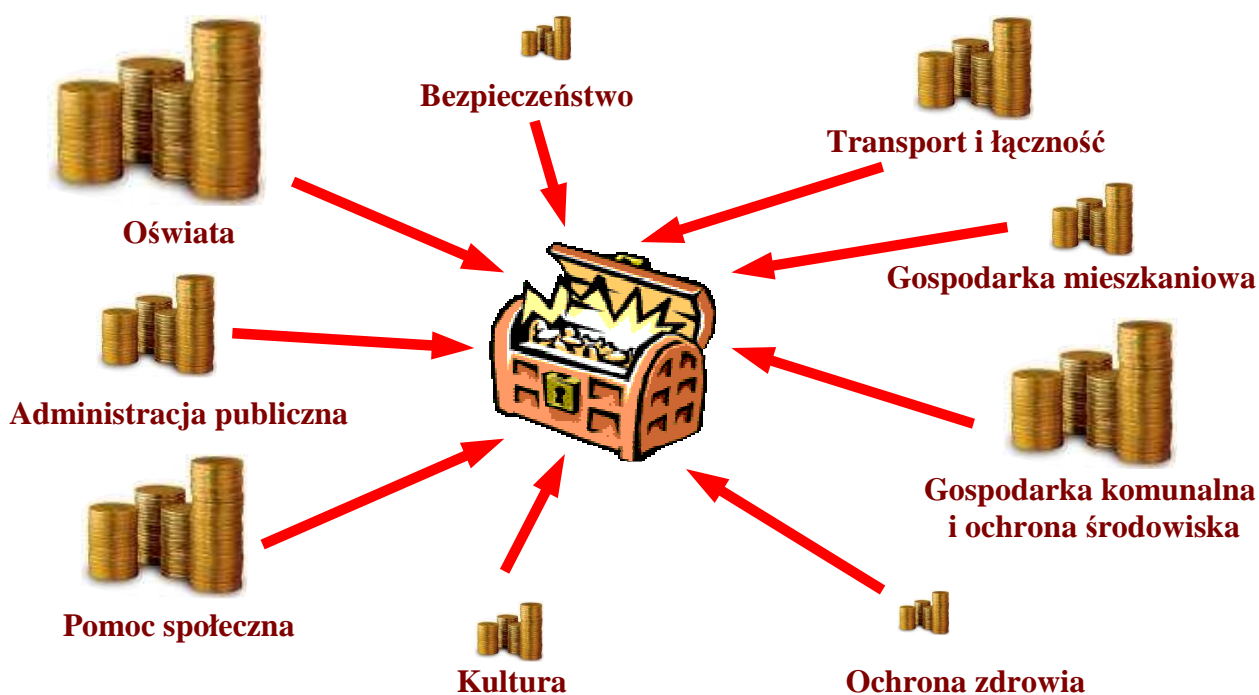
Skąd biorą się pieniądze w budżecie gminy?

Pieniądze do gminnego budżetu wpływają z różnych źródeł co prezentujemy poniżej. Ogólnie można je podzielić na 2 grupy. Jedna to dochody własne, a druga to wszystkie pieniądze, które gmina otrzymuje z budżetu państwa i z innych źródeł zewnętrznych.

Na co gmina wydaje pieniądze?

Zadania, na które gmina wydaje pieniądze są określone w ustawie o samorządzie gminnym. Gmina Żurawica najczęściej pieniądze przeznacza na szkolnictwo, gospodarkę komunalną, ochronę środowiska oraz pomoc społeczną. Te grupy wydatków stanowią blisko 80 % całego gminnego budżetu. Realizujemy również tzw. zadania zlecone, na które dostaje fundusze z budżetu państwa.

Plan budżetu Gminy Żurawica na 2006 r.

W każdym roku kalendarzowym, najpóźniej do 15 listopada, wójt ma obowiązek przedłożyć projekt budżetu radzie gminy oraz regionalnej Izbie Obrachunkowej w Rzeszowie. Plan dochodów i wydatków naszej gminy zakłada:

dochody na poziomie 25 572 554 zł

wydatki na poziomie 27 963 605 zł

deficyt budżetowy -2 391 051 zł

Deficyt budżetowy zostanie pokryty preferencyjnymi pożyczkami i kredytami i zostanie zmniejszony jeśli gmina otrzyma dotacje inwestycyjne.

Dlaczego gmina więcej wydaje niż zarabia?

Gmina Żurawica wydaje więcej pieniędzy niż zarabia, ponieważ inwestujemy, aby zapewnić rozwój gminy i podnieść standard życia mieszkańców. Dzisiaj, większość inwestycji wymaga zaangażowania w krótkim czasie dużych pieniędzy, których gmina nie jest w stanie na bieżąco wygenerować. Zamiast więc nakładać wysokie podatki na mieszkańców i przedsiębiorców, zakłada się deficyt, który jest częścią wydatków bez pokrycia w dochodach. Deficyt musi być jednak pod kontrolą i nie może przekroczyć 60% dochodów gminy. Deficyt w 2006 r. wynika z budowy oczyszczalni ścieków w Żurawicy i sfinansujemy go biorąc preferencyjną pożyczkę z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, która jest umarzana w wysokości od 15% do 50 %.

Kto decyduje o tym, na co gmina wyda swoje pieniądze?

Zadania, które należą do gminy, są określone w ustawach. Są to zadania własne jak i zlecone. Obejmują one następujące dziedziny: oświata, ochrona zdrowia, utrzymanie dróg, zapewnienie bezpieczeństwa, pomoc społeczna, działalność kulturalna, ochrona środowiska. Propozycje przeznaczenia pieniędzy na konkretne zadania składa radzie gminy wójt. Kieruje się on potrzebami gminy w zakresie realizacji zadań ustawowych, realizacji wieloletnich planów przyjętych przez radę np. Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Żurawica, a także wnioskami zgłaszanymi przez mieszkańców, którzy mogą zgłaszać wnioski u wójta lub za pośrednictwem swoich radnych. Wójt opracowuje w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy projekt budżetu, który przekazywany jest do rady gminy i przesyłany do Regionalnej Izby Obrachunkowej – celem wydania stosownej opinii. Bez zgody wójta, rada gminy nie może jednak wprowadzić w projekcie budżetu zmian, powodujących zwiększenie wydatków nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach.

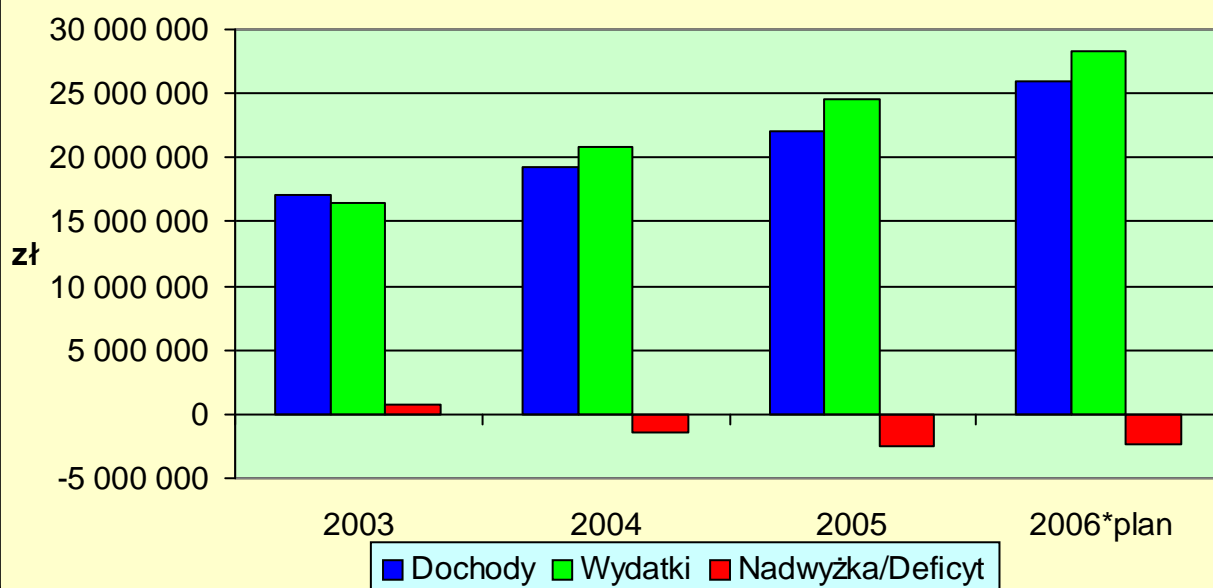
Czy budżet może być zmieniany w ciągu roku?

Prawo dopuszcza wielokrotne zmiany budżetu w trakcie roku. Zwiększa się np.: wysokość subwencji lub dotacji uzyskiwanych z budżetu państwa czy dochody osiągane przez gminę. To umożliwia wydanie tych pieniędzy na inne zadania lub zaplanowanie nowych.

Porównanie planu budżetu na 2006 r. ze wcześniejszymi budżetami

Budżet Gminy Żurawica w latach 2003-2006

Powyższy wykres doskonale ilustruje, jak zmieniały się dochody i wydatki budżetu naszej gminy w latach 2003-2006. Od początku tego okresu obserwujemy wzrost zarówno po stronie dochodów jak i wydatków w naszej gminie. Największy wzrost wydatków nastąpił w roku 2004 oraz 2005 i sięgnął w skali roku ponad 20%, natomiast największy wzrost dochodów w gminie planowany jest na bieżący rok i również wyniesie około 15%. Ostatnie lata przyniosły w naszej gminie wiele inwestycji. Gmina przeznaczyła znaczne środki finansowe na budowę kanalizacji, dróg, budynków szkolnych oraz hal sportowych. To spowodowało, że wydawanych pieniędzy było więcej niż wynosiły dochody. Dlatego od roku 2004 obserwujemy na naszym wykresie deficyt budżetowy. Jednak nie jest to zadłużenie, które mogłoby stanowić zagrożenie dla finansów gminy. Ustawa o finansach publicznych wprowadziła górną granicę dopuszczalnego deficytu i wynosi ona 60 % dochodów osiąganych przez poszczególne samorzady. W gminie Żurawica deficyt budżetowy na rok 2006 wynosi 9 % tak więc, jest to bezpieczna liczba.

Na co gmina wyda i na czym zarobi pieniądze w 2006 roku?

Niniejsze opracowanie ma za zadanie przedstawić ogólną informację o dochodach i wydatkach prowadzonych przez gminę w 2006 r. Przedstawiamy je poniżej w formie tabeli, którą podzieliliśmy na cztery zasadnicze części. Są to dochody, wydatki, wyszczególnione dziedziny, na które są one przeznaczone oraz dokładny deficyt naszego budżetu z uwzględnieniem konkretnych działów. W tabeli przedstawiamy także pieniądze otrzymane i wydatkowane przez gminę na tzw. zadania zlecone.

Planowane dochody i wydatki budżetu Gminy Żurawica w 2006 r. z uwzględnieniem wszystkich działów budżetu

Dział	Dochody		Wydatki		Deficyt
	Razem	Zlecone	Razem	Zlecone	
Rolnictwo	5 000		163 960		
Leśnictwo			16 100		
Transport i Łączność	874 669		2 330 560		
Turystyka			366		
Gospodarka Mieszkaniowa	248 563,00		557 600		
Działalność usługowa	10 000		267 760		
Administarcja Publiczna	108 679	100 679	2 808 489	100 679	
Urzędy Kontroli, Sądownictwa	1 675	1 675	1 675	1 675	
Bezpieczeństwo			208 940		
Podatki	8 029 005		43 000		
Obsługa Długu			210 000		
Różne Rozliczenia	8 715 330		10 000		
Oświata i Wychowanie	183 900		9 654 440		
Ochrona Zdrowia			75 000		
Pomoc Społeczna	4 263 100	3 754 100	4 758 310	3 754 100	
Edukacyjna Opieka Wychowawcza			5 000		
Gospodarka Komunalna i Ochrona Środowiska	3 132 633		6 337 405		
Kultura i Ochrona Dziedzictwa			296 000		
Sport i Kultura Fizyczna			219 000		
SUMA	25 572 554	3 856 454	27 963 605	3 856 454	-2 391 051

Czy w budżecie na 2006 r. planuje się inwestycje?

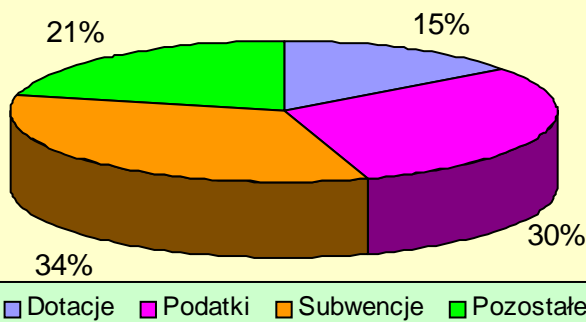
Oczywiście w budżecie na 2006 przewidziano pieniądze na wiele inwestycji. Miedzy innymi zostanie wybudowany chodnik w Maćkowicach i w Żurawicy przy drodze nr 881 Sokołów Małopolski - Żurawica za kwotę 100 000 zł. W Żurawicy przebudowane zostaną drogi w rejonie węzła kolejowego za 631 000 zł oraz ulice Rataja i Witosa za 695 000 zł. Ponadto 130 000 zł gmina przeznaczy na budowę sali gimnastycznej w Maćkowicach, a 30 000 zł na poprawę oświetlenia gminnego. 167 000 zł pochłonie wykonanie kanalizacji w Żurawicy, Bolestraszcach i Wyszatycach, natomiast największą inwestycją gminną jest bez wątpienia budowa oczyszczalni ścieków w Żurawicy, która kosztować będzie budżet 5 300 000 zł. Co prawda wszystkie te zamierzenia dużo kosztują, ale wszystkie inwestycje już wkrótce będą służyć dla dobra naszych mieszkańców.

Jakie są główne źródła dochodów Gminy Żurawica w 2005 roku?

Dochody budżetu gminy Żurawica składają się z dwóch części. Jedną to dochody własne gminy, a drugą to pieniądze uzyskiwane przez gminę z zewnątrz. Jeśli chodzi o dochody własne to ich największą grupę stanowią wpływy z podatków, które sięgają 7,8 miliona zł. Wśród dochodów, które pochodzą ze środków zewnętrznych największą grupę stanowią pieniądze z subwencji 8,7 miliona zł oraz na dotacje 3,8 miliona zł.

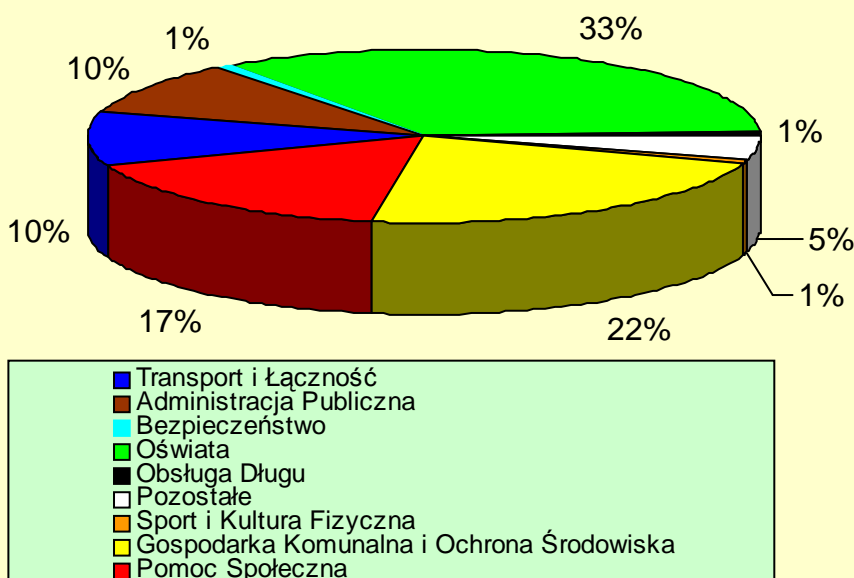
Plan dochodów budżetu Gminy Żurawica w 2006 r.

Jakie są główne wydatki w budżecie Gminy Żurawica na 2006 r?

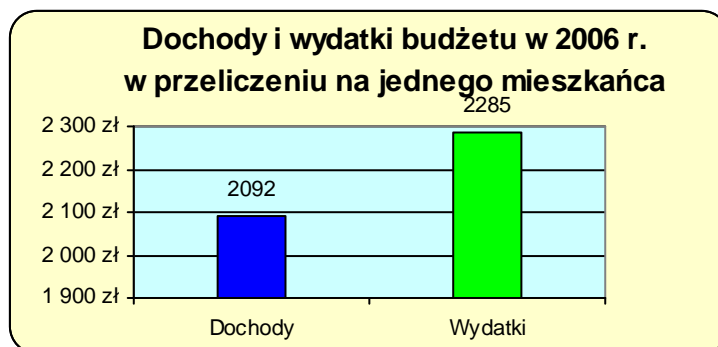
Podobnie jak przy dochodach, także wydatki budżetu możemy podzielić na dwie grupy. Jedną to wydatki zlecone, które gmina musi realizować, a druga grupa to wydatki własne gminy. Najwięcej pieniędzy gmina przeznaczą na oświatę. Na ten cel wydajemy jedną trzecią posiadanych środków. Kolejne miejsce wśród wydatków zajmuje gospodarka komunalna i ochrona środowiska. W tym dziale zawarte są kwoty, jakie gmina przeznaczą na inwestycje z zakresu ochrony środowiska np.: budowa oczyszczalni ścieków, kanalizacji, oświetlenia. Dużą część wydatków pochłania także pomoc społeczna oraz wydatki związane z funkcjonowaniem administracji publicznej. W dziale transport i łączność znajdują się pieniądze przeznaczone np.: na budowę i remont dróg, chodników, przystanków autobusowych.

Plan wydatków budżetu Gminy Żurawica na 2006 r.

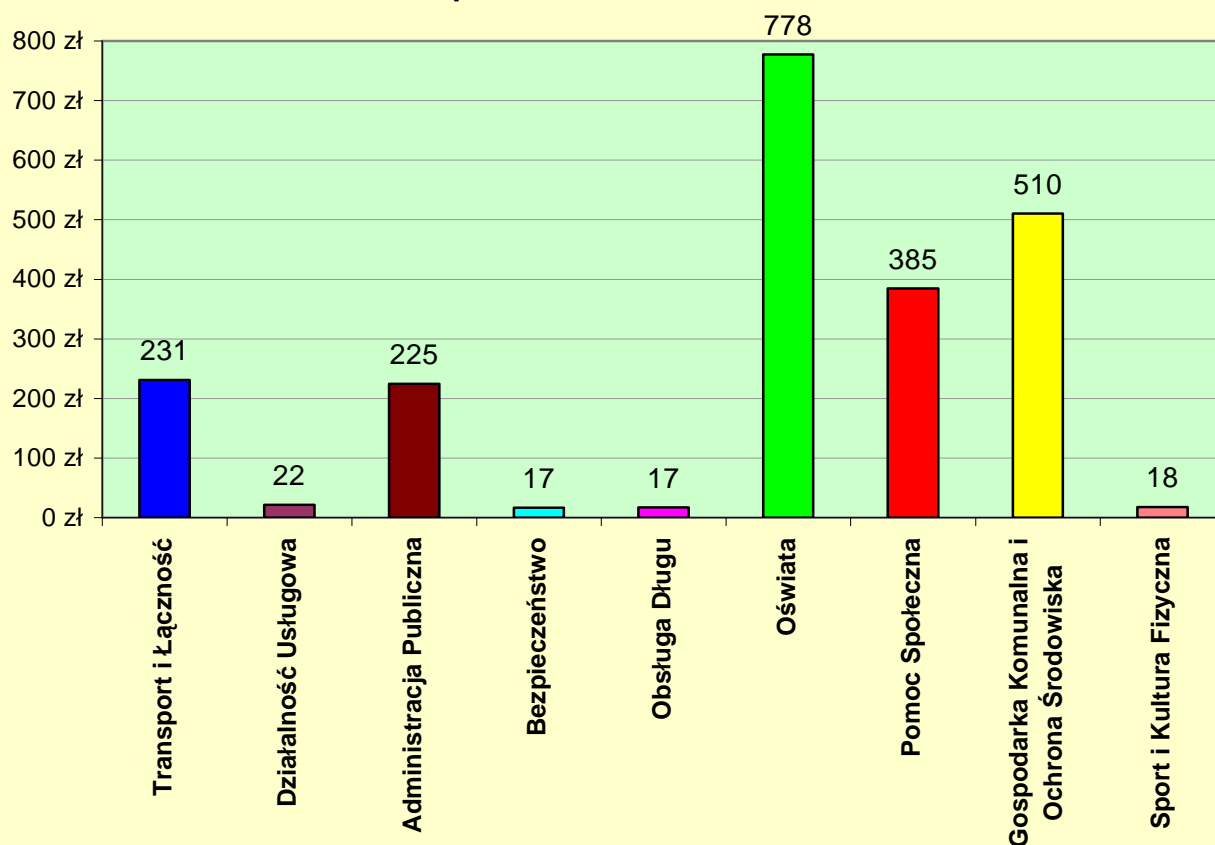

Jakie są relacje pomiędzy dochodami, a wydatkami budżetu w 2006 r. w przeliczeniu na jednego mieszkańca?

Powyższy wykres bardzo dokładnie pokazuje, jaka jest różnica w dochodach i wydatkach gminy Żurawica w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W skali roku wydatki gminy wyniosły 2285 zł, a dochody budżetu to 2092 zł.

Wydatki budżetu w 2006 r. w poszczególnych dziedzinach w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Na powyższym wykresie widzimy, że najwięcej gmina wydaje na oświatę, co w przeliczeniu na mieszkańca daje 778 zł w skali roku. Na kolejnych miejscach znajdują się gospodarka komunalna i ochrona środowiska 510 zł na mieszkańca, pomoc społeczna 385 zł na mieszkańca, transport i łączność oraz administracja odpowiednio 231 zł i 225 zł

Opracował: Maciej Duda

Ankieta dotycząca informatora budżetowego Gminy Żurawica
„skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy”

1. Czy uważa Pan/Pani, że ta publikacja jest potrzebna?

TAK

NIE

2. Skąd czerpie Pan/Pani informacje na temat dochodów i wydatków budżetu Gminy Żurawica?

z tej publikacji

ze strony internetowej Urzędu Gminy Żurawica

rozmawiam o tym z radnymi i z wójtem

nie interesuje mnie to

z innych źródeł

3. Czy układ graficzny tej publikacji oraz jej treść są właściwie dobrane do Pani/Pana potrzeb?

TAK

NIE

4. Jakie zagadnienia związane z budżetem według Pana/Pani należałoby przedstawić bardziej dokładnie?

.....

.....

.....

5. Czy gminne czyli nasze pieniądze są wydawane według Pana/Pani prawidłowo i na odpowiednie cele?

.....

.....

.....

Wypełnioną ankietę można składać w Urzędzie Gminy Żurawica osobiście
lub przez swoich radnych oraz sołtysów.